

SKÖTSELPLAN

för

SVARTSTENS- UDDENS

NATURRESERVAT

LÄNSSTYRELSEN

februari 1989

LÄNSSTYRELSEN
GÄVLEBORGS LÄN
Miljövårdsenheten
Handläggare:
l:e binsp
Hans Sandblom

BESLUT

1989-03-06

231-3714-89

80-201

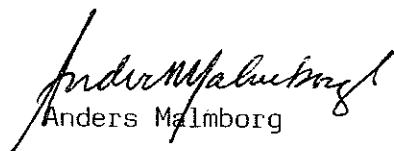
rek + mb

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för Svartstensuddens naturreservat, Gävle kommun

Länsstyrelsen beslutade den 23 augusti 1971 dnr 11.121-28-71, 80-201 att avsätta Svartstensuddens som naturreservat. Länsstyrelsen har i beslutet meddelat vissa föreskrifter för områdets vård och förvaltning. Länsstyrelsen sammanställde under 1984 genom Hans Sandblom ett förslag till skötselplan. Detta förslag har sedan granskats av Statens naturvårdsverk, naturvårdsförvaltarna, Gävle kommun, Gävles SNF-krets, Gävleborgs läns ornitologiska förening samt Gävleborgs läns botaniska sällskap. De inkomna synpunkterna har föranlett vissa ändringar i det remitterade förslaget.

Med stöd av 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan för Svartstensuddens naturreservat att gälla som komplement till de i reservatsbeslutet utfärdade föreskrifterna.

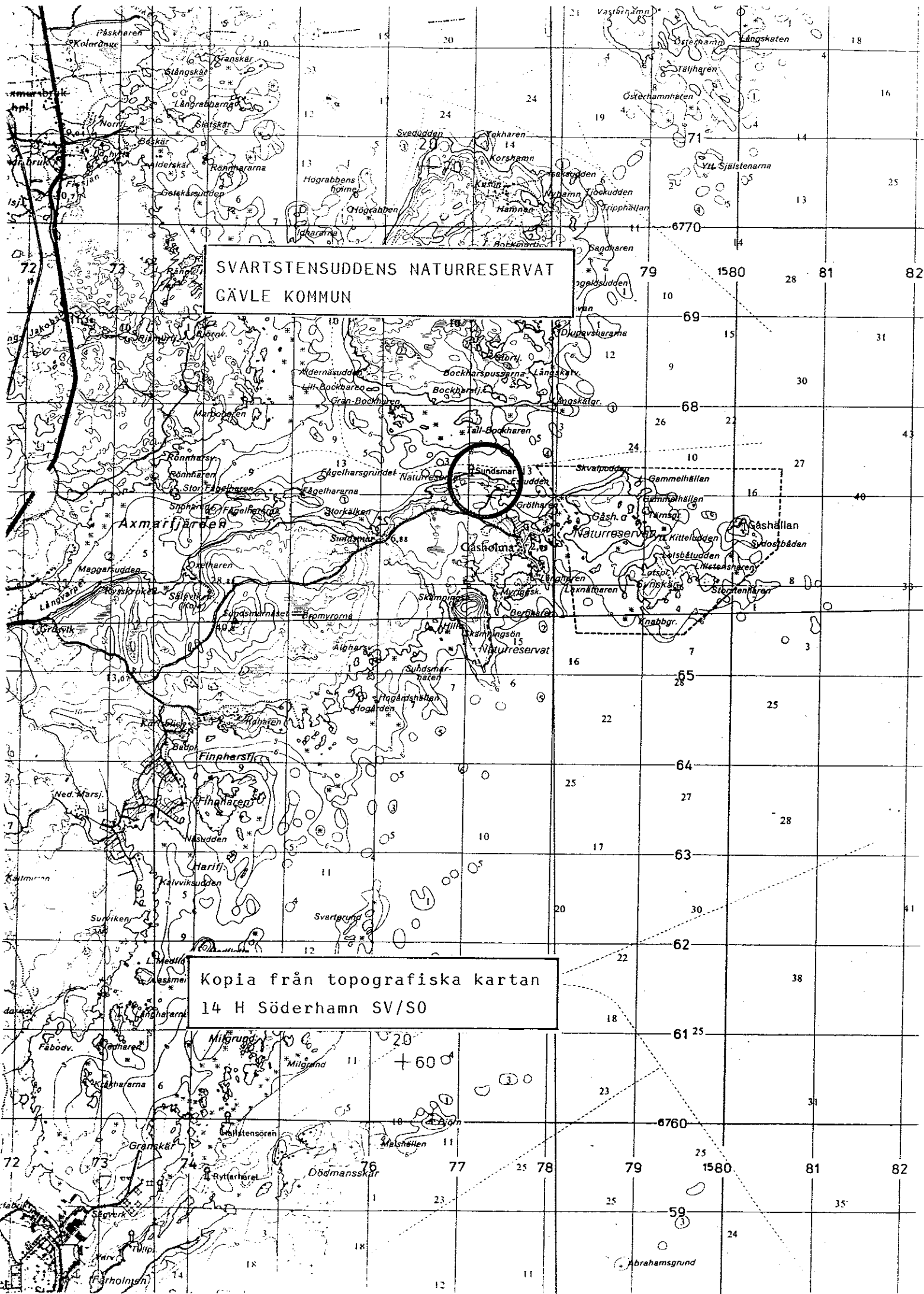

Anders Malmberg

Hans Sandblom

Sändlista

Stora Kopparbergs Bergslags AB, 791 80 Falun, rek + mb
Stora Skog, Box 500, 826 01 Söderhamn, rek + mb
Statens naturvårdsverk
Skogsvårdsstyrelsen, Box 853, 801 31 Gävle, rek + mb
Juridiska enheten

AR/

SVARTSTENSUDDENS NATURRESERVAT
GÄVLE KOMMUN

Kopia från topografiska kartan
14 H Söderhamn SV/SO

Skötselplan för Svartstensuddens naturreservat

I ALLMAN BESKRIVNING av Svartstensuddens naturreservat	1
1. <u>Administrativa data</u>	1
2. <u>Grund för beslut samt föreskrifter</u>	1
3. <u>Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden</u>	2
3.1 Naturförhållanden	2
3.2 Markanvändning	3
3.3 Tillgänglighet	3
3.4 Slitage- och störningskänslighet	4
3.5 Anordningar för friluftslivet	4
II PLANDEL	4
1. <u>Disposition och skötsel av mark och vatten</u>	4
1.1 Övergripande mål	4
1.2 Generella riktlinjer och åtgärder	4
2. <u>Anordningar för rekreation och friluftsliv</u>	4
2.1 Övergripande mål	4
2.2 Riktlinjer och åtgärder	5
2.2.1 Friluftsanordningar	5
2.2.2 Information	5
2.2.3 Utmärkning av naturreservatets gräns	5
3. <u>Tillsyn</u>	5
4. <u>Revidering av skötselplanen</u>	5
5. <u>Finansiering av naturvårdsförvaltningen</u>	5

5.1	Ekonomisk utredning	5
5.2	Finansiering av naturvårdsförvaltningen	6

BILAGOR

1. Ekonomisk utredning
2. Kartbilaga
3. Fotobilaga

Skötselplan för Svartstensuddens naturreservat

Föreliggande skötselplan har upprättats i februari 1989 på grundval av tidigare utförda inventeringar. Planen består av två delar:

I ALLMÄN BESKRIVNING av naturreservatet.

II PLANDEL, som delas in i följande avsnitt:

1. Disposition och skötsel av mark och vatten.
2. Anordningar för rekreation och friluftsliv
3. Tillsyn.
4. Revidering av skötselplanen.
5. Finansiering av naturvårdsförvaltningen.

./.
Till skötselplanen har också reservatsbeslutet (1971-08-23) bifogats.

I ALLMÄN BESKRIVNING

1. ADMINISTRATIVA DATA

Datum för beslut: 1971-08-23

Areal: 6,5 ha

Läge: 15 km NO om Hamrånge och 1 km NV om Gåsholma (6767/1577).

Kommun: Gävle

Fastighet: Del av Axmar 6:3

Markägare: Stora Kopparbergs Bergslags AB

Naturvårdsförvaltare: Bolaget i samråd med skogsvårdsstyrelsen

2. GRUND FÖR BESLUT SAMT FÖRESKRIFTER

Grunden för beslutet

I beslutet anges att Svartstensuddens reservat har tillkommit i syfte att "skydda och vårda ett stycke särpräglad kustnatur av vilkmarkskaraktär".

Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller utföra anläggningsarbete såsom ledningar, vägar o dyl,
2. skada fast föremål eller ytbildning,
3. bedriva täktverksamhet, schaktning, fyllning eller liknande ingrepp, som kan förändra markytans form,
4. anordna upplag eller uppsätta stängsel,
5. avverka eller röja skog utöver vad som anges i skötsel föreskrifterna,
6. använda bekämpningsmedel.

Jml 10 § naturvårdslagen gäller utöver förbud och föreskrifter i andra lagar och författningar följande förbud för allmänheten i reservatet.

Det är förbjudet att

1. skada fast föremål eller ytbildning,
2. göra åverkan på skogsbeståndet, ris-, ört- eller markvegetationen,
3. medvetet störa djurlivet t ex genom närgången fotografering, genom att klättra i boträd eller genom att låta hund jaga villebråd,
4. framföra motordrivet fordon,
5. tälta eller uppställa husvagn,
6. göra upp eld.

I det bilagda beslutet finns samtliga uppgifter om reservatets föreskrifter.

3. ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Topografi och geologi

Reservatet utgörs av en smal skogsklädd kustremsa som i öster avslutas med skoglös hållmark (Estudden). Höjdskillnaderna är små, höjden över havet överstiger ej 10 m. Den här delen av kusten karaktäriseras av gnejsgraniter. Vid Estudden finns dock vissa inslag av basiska vulkaniter.

Vegetation

En översiktlig vegetationskartering har gjorts och de ungefärliga gränserna mellan de olika områdena framgår av karta 1.

Område 1

Blockig hållmark bevuxen med mestadels tallskog. Frisk till skarp ristyp. I de friska partierna återfinns i fältskiktet lingon (*Vaccinium vitis-idaea*), blåbär (*Vaccinium myrtillus*) skogsstjärna (*Trientalis europaea*), skogskovall (*Melampyrum silvaticum*) och linnéa (*Linnaea borealis*). Trädskiktet domineras av tall, dessutom förekommer rönn, björk och en. Där vegetationen övergår till skarp typ domineras bottenskiktet av kråkbär (*Empetrum nigrum*), gulvit renlav (*Cladonia arbuscula*), grå renlav (*Cladonia rangiferina*) och fönsterlav (*Cladonia stellaris*). Fältskiktet innehåller bl a gulmåra (*Galium verum*), bergsslok (*Melica nutans*), stor blåklocka (*Campanula persicifolia*), stinknäva (*Geranium robertianum*), björkpyrola (*Pyrola secunda*) och kråkvicker (*Vicia cracca*).

Område 2

Blockig klippstrand. Trädskikt saknas, en del buskar av gråal och björk förekommer. I fältskiktet finns krypnarv (*Sagina procumbens*), vänderot (*Valeriana salina*), strandloka (*Ligusticum scoticum*), kärleksört (*Sedum telephium*), strandglim (*Silene maritima*) och fackelblomster (*Lythrum salicaria*).

Område 3

Klipphällarna vid Estudden. Dessa hållar utgör reservatets NO-hörn. Trädskikt saknas. Buskskiktet utgörs av gran, tall och rönn. På de våg- och vindexponerade hållarna längst i nordost finns lavarna *Xanthoria soorediata*, grymig praktlav och *Anaptychia ciliaris* var. *melanosticta*, kustvarietet av allélav. Den senare har här sin enda kända förekomst i länet. I vittringsgångar och hållsprickor finns gulmåra, gul fetknopp (*Sedum acre*), nordlig låsbräken (*Botrychium boreale*), gaffelbräken (*Asplenium septentrionale*), bergdunört (*Epilobium montanum*), kattfot (*Antennaria dioica*), knutarv (*Sagina nodosa*) och femfingerört (*Potentilla argentea*).

Djurliv

Området hyser p g a sin begränsade areal inget rikare djurliv. Älg, rådjur, hare och räv har iakttagits i området. Bland fåglarna är större hackspett, grå flugsnappare och ärtsångare ofta observerade.

3.2

Markanvändning

Området är relativt livligt frekventerat av fritidsfolk, eftersom det är lättillgängligt såväl från sjö- som landsidan.

Med hänsyn till syftet med reservatet bedrivs inget skogsbruk i området.

3.3

Tillgänglighet

Området kan nås såväl med båt som landvägen. Gångavståndet via markerad stig från gamla Gåsholmavägen är ca 500 m.

3.4 Slitage- och störningskänslighet

En viss risk för nedslitning av klipphällarnas ömtåliga vegetation föreligger. Graden av slitage bör hållas under noggrann observation för ev. åtgärder.

3.5 Anordningar för friluftslivet

Ivå informationsskyltar finns inom reservatet, dessutom finns en informationsskylt + vägvisare vid stigens början.

I PLANDEL

1. DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målet för områdets skötsel skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med reservatet, enl del I avsnitt 2. Grunden för beslutet.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Med avseende på skötselåtgärder delas reservatet in i två skötselområden som på bifogade skötselplanekarta (karta 2) betecknas I och II.

Skötselområde I

Beskrivning: Barrskogsdominerad block- och hällmark.

Målsättning: Att bibehålla områdets karaktär och därigenom gynna hällmarksvegetationen.

Åtgärder: Den markerade stigen hålls öppen. I övrigt inga åtgärder.

Skötselområde II

Beskrivning: Klipphällar i reservatets nordöstra hörn samt den blockiga klippstranden i norr.

Målsättning: Att skydda och bibehålla den typiska strand- och klipphällsvegetationen.

Åtgärder: I nuläget anses inga åtgärder behövas. Området bör dock kontrolleras årligen och vid behov bör samråd om lämpliga åtgärder ske.

2. ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med reservatet är att bevara och vårda ett stycke särpräglad kustnatur med dess växt- och djurliv. Med hänsyn till detta ändamål och områdets slitagekänsliga vegetation bör inga anläggningar för friluftslivet uppföras.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Friluftsanordningar

Vandringsspår och leder

Beskrivning: Markerad stig finns från gamla Gåsholmavägen.

Riktlinjer och åtgärder: Ytterligare spår och leder bör ordnas endast om det erfordras till skydd för områdets flora. F. n. finns inget sådant behov. Innan ev. spår eller leder ställs i ordning skall samråd ske mellan markägare, svs och lst.

Sanitära anordningar

Beskrivning: Sanitära anordningar saknas.

Riktlinjer och åtgärder: Några sanitära anordningar planeras ej uppföras.

Eldstäder

Beskrivning: Eldstäder saknas. Enl föreskrifterna för allmänheten (10 § NVL) är det förbjudet att göra upp eld inom området.

Riktlinjer och åtgärder: Några eldstäder planeras ej uppföras.

2.2.2 Information

De informationsskyltar som finns bör bytas mot nya vilka uppsättes på de platser som är markerade på karta 3.

2.2.3 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22). Skogsvårdsstyrelsen ansvarar för att detta utförs.

3. TILLSYN

Någon särskild tillsynsman för området anses ej behövas. Om behov av en tillsynsman skulle uppstå skall avtal och arbetsinstruktion för denne upprättas av lst i samråd med svs och markägaren.

4. REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller för överskådlig framtid vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall däremot ses över vart 10:e år eller i övrigt när berörda parter anser det påkallat.

5. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

5.1 Ekonomisk utredning

Länsstyrelsen har i samråd med naturvårdsförvaltarna i oktober 1984 gjort en ekonomisk utredning avseende kostnader för naturvårdsförvaltningen. Utredningen, som senare reviderats bilägges (bilaga 1).

5.2

Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Bekostas av staten: Framställning och utplacering av informationsskyltar, utmärkning av reservatets gräns. Beträffande istandsättning och underhåll av mark och vatten är markägaren inte skyldig att utföra eller bekosta åtgärder som föranleds av naturvårdens speciella krav. Sådana åtgärder bekostas av naturvården.

Naturvårdsobjekt: Svartstensuddens NR

Kommun: Gävle

Län: Gävleborgs län

Upprättad i okt 1984

Reviderad i nov 1987

UTREDNING AV KOSTNADER FÖR

NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

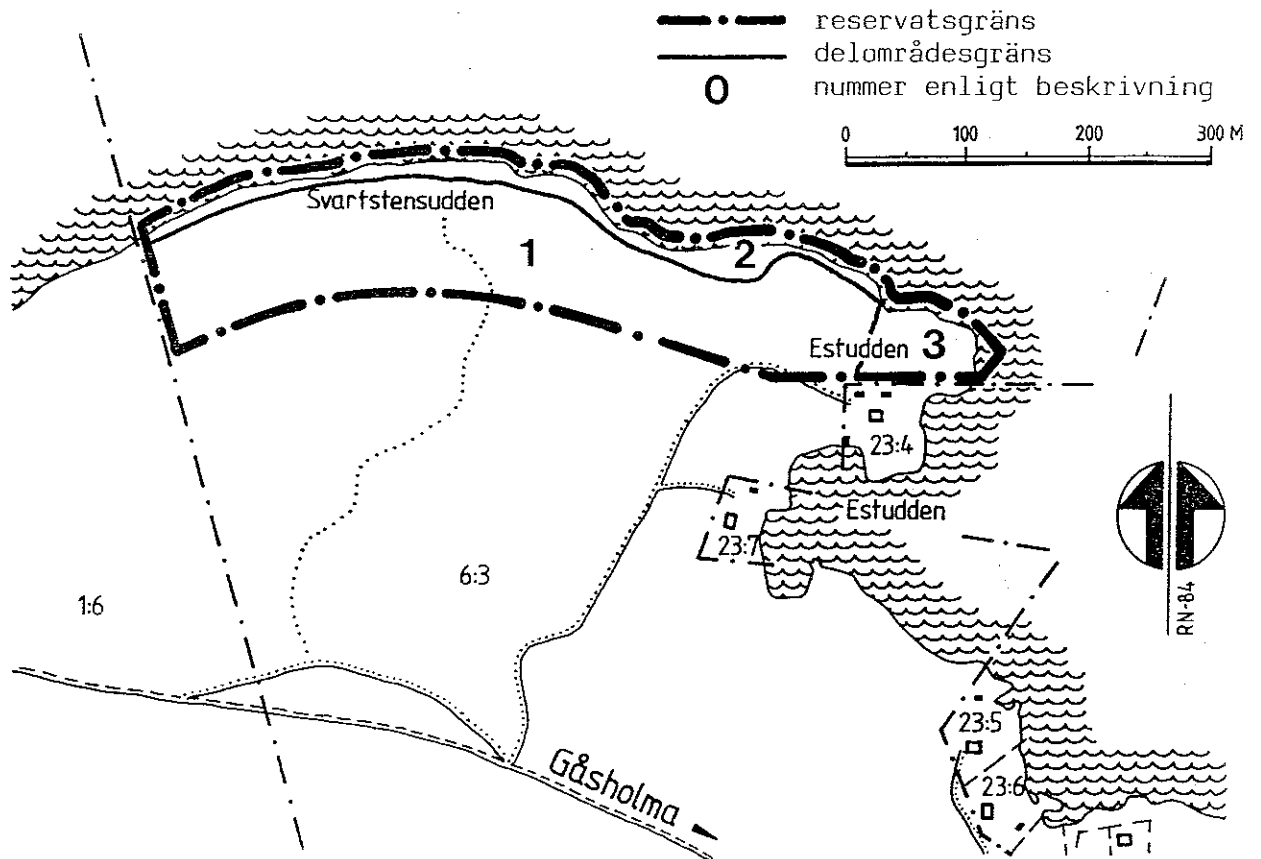
Undantagen från fastställelse enl 9 § NVF

Bilaga 1

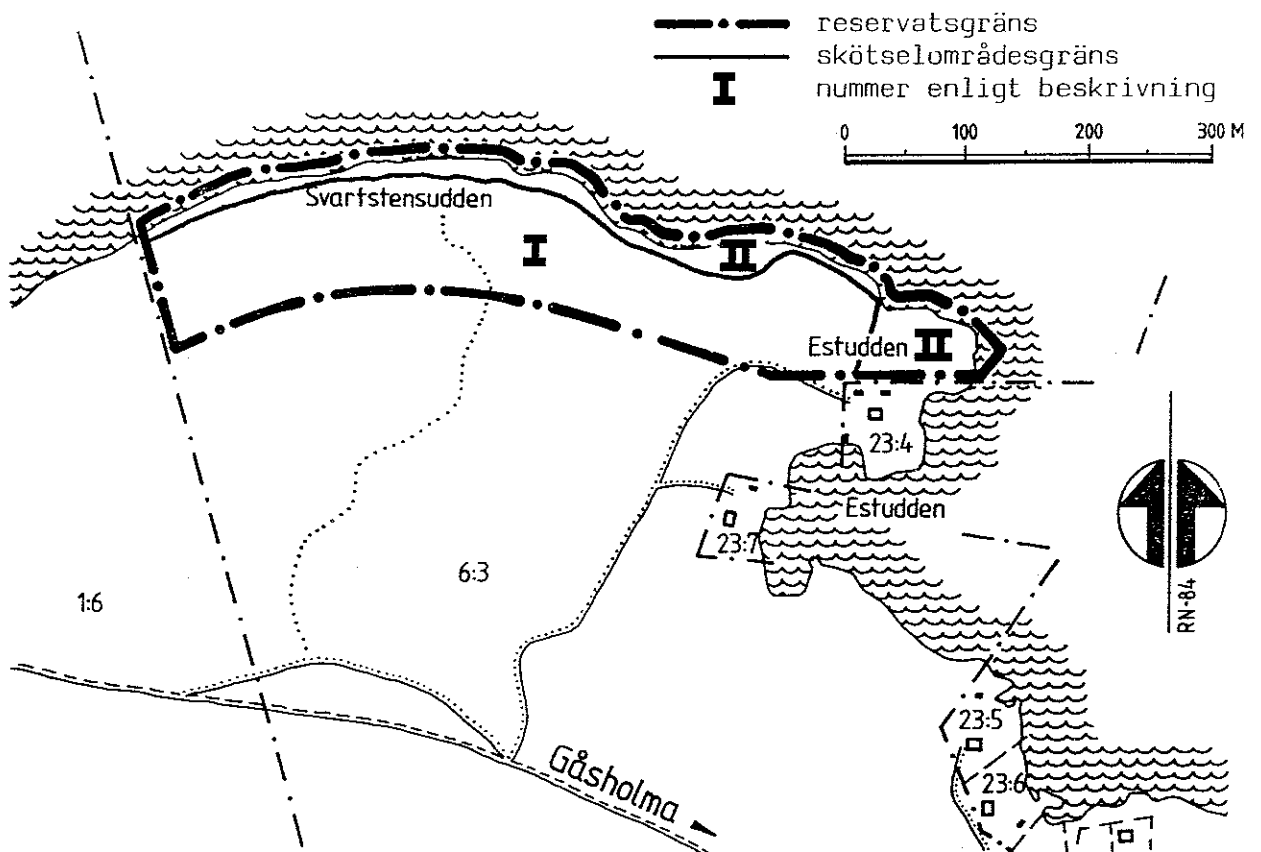
Skötsel- område	Typ av åtgärd	Kostnader			
		Arbetskraftsbehov i normaldagsverken		Materialkostnader i kronor	
		Bå 1 - 5	Bå 6 - 10	Bå 1 - 5	Bå 6 - 10
I	Naturvårdande röj- ning	2	2	-	-
	Uppmärkning och översyn av gräns- markering	5	1	400	200
	Komplettering och översyn av skyltar	1	1	400	200
Totalt		8	4	800	400

KARTBILAGA

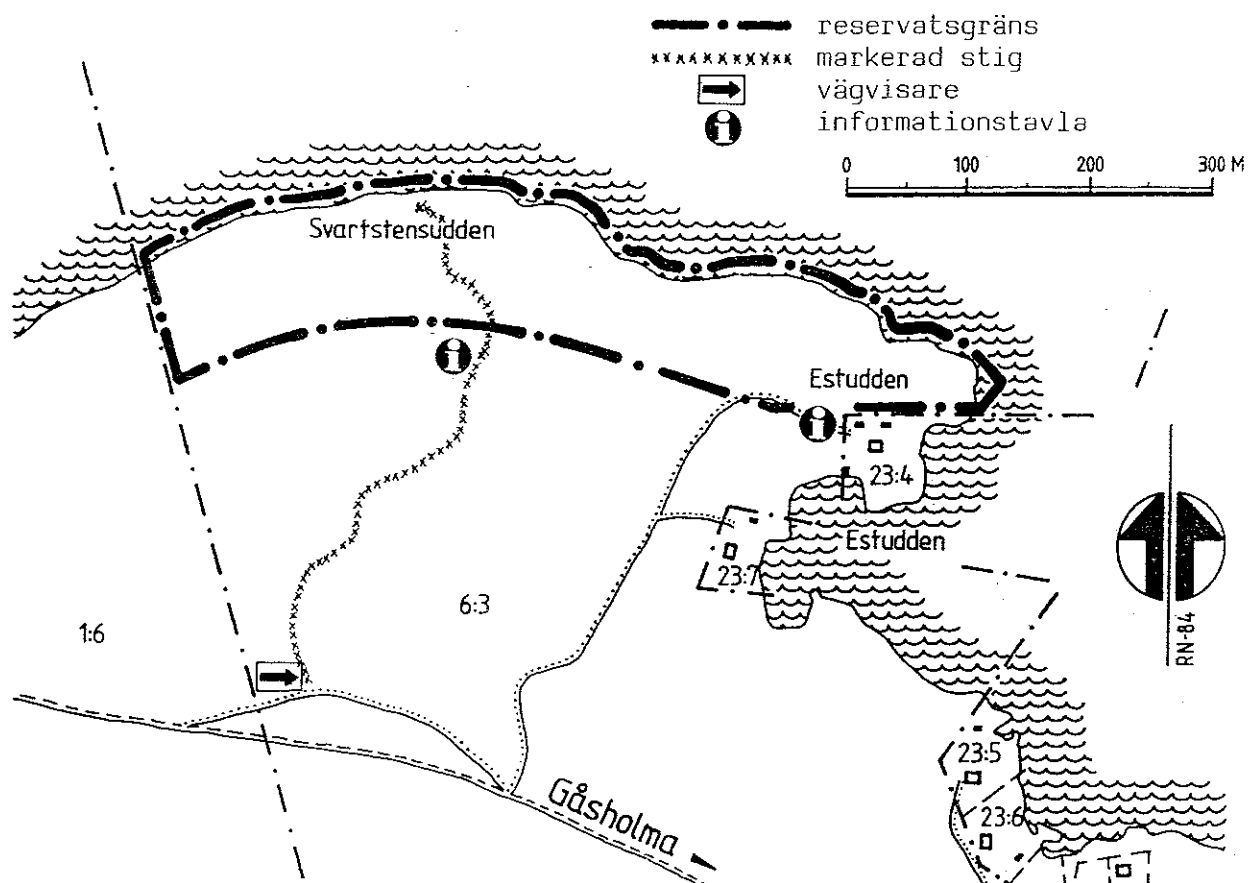
ÖVERSIKTLIG VEGETATIONSKARTERING

SKÖTSELOMRADEN

FRILUFTSANORDNINGAR.

FOTOPUNKTER 1984-07-25

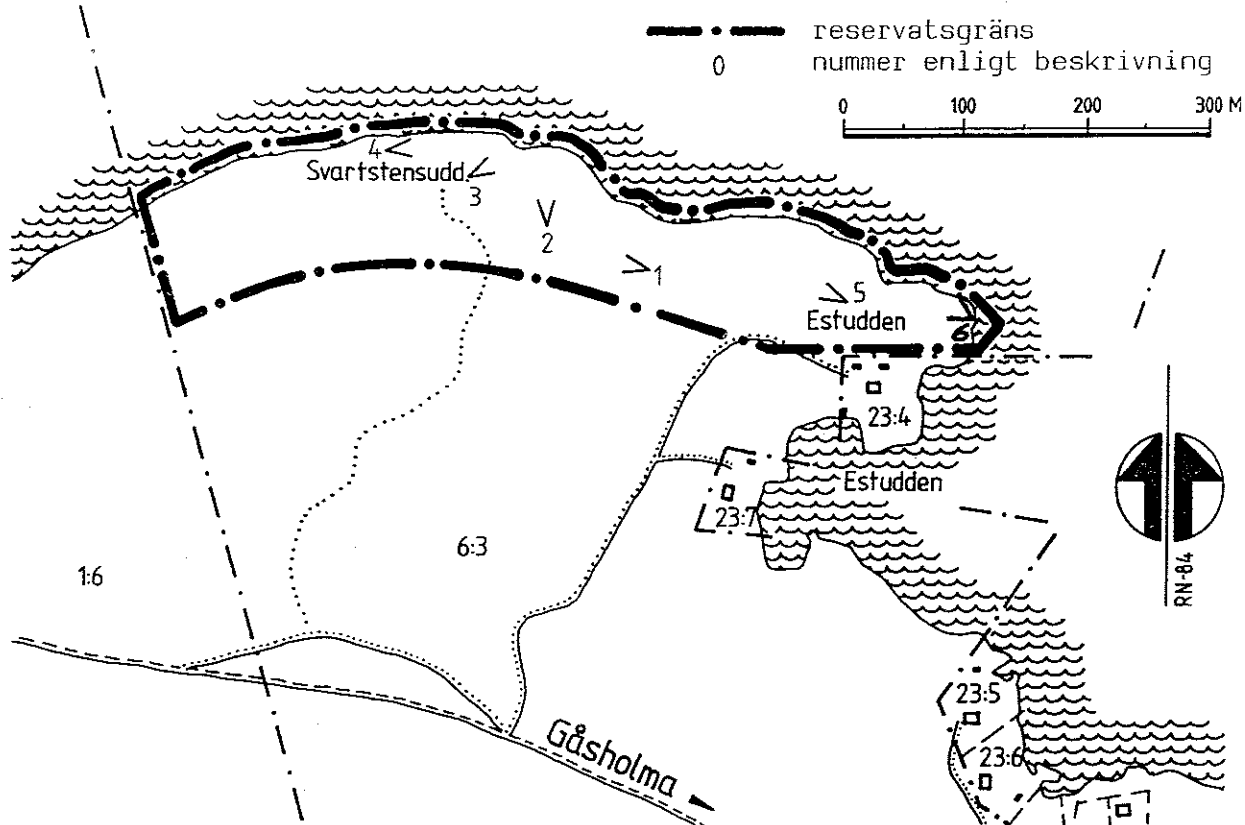

Bild 1. Parti där friskare skogstyp övergår i skarp hållmarkstyp.

Bild 2. Hållmarkstallskog i reservatets centrala delar.

Bild 3. Vy mot nordost från områdets mellersta delar.

Bild 4. Avsnitt av den blockiga moränstranden.

Bild 5. Vindpinad tall i reservatets östra del.

Bild 6. Estuddens klipphällar.